ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 27ης Νοεμβρίου 2014*

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Αγορά των μετασχηματιστών ισχύος — Απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ — Επηρεασμός του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών — Έννοια της επιχειρήσεως — Καταλογισμός της παραβατικής συμπεριφοράς — Τεκμήριο ασκήσεως, εκ μέρους της μητρικής εταιρίας, καθοριστικής επιρροής επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της — Υποχρέωση αιτιολογήσεως»

Στην υπόθεση T-517/09,

Alstom, με έδρα το Levallois-Perret (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους J. Derenne και A. Müller-Rappard, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους A. Bouquet, N. von Lingen και K. Mojzesowicz, στη συνέχεια από τους A. Bouquet, K. Mojzesowicz και P. Van Nuffel,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα ακυρώσεως της αποφάσεως C(2009) 7601 τελικό της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39.129 — Μετασχηματιστές ισχύος),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους O. Czúcz (εισηγητή), πρόεδρο, I. Labucka και Δ. Γρατσία, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Ιουλίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς και προσβαλλόμενη απόφαση

1 Η υπόθεση αφορά τον τομέα των μετασχηματιστών ισχύος, των αυτομετασχηματιστών και πηνίων αυτεπαγωγής με φάσμα τάσεως ίσης ή μεγαλύτερης των 380 kV. Ο μετασχηματιστής ισχύος είναι βασικό ηλεκτρικό εξάρτημα του οποίου η λειτουργία συνίσταται στη μείωση ή την αύξηση της τάσεως ενός ηλεκτρικού κυκλώματος. Οι μετασχηματιστές αυτοί πωλούνται ως αυτοτελή προϊόντα ή ως μέρη ετοιμοπαράδοτων υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας.

2 Κατά την κρίσιμη για την παρούσα διαφορά περίοδο, ήτοι μεταξύ της 9ης Ιουνίου 1999 και της 15ης Μαΐου 2003, η Alstom T&D SA δραστηριοποιούταν στον τομέα των μετασχηματιστών ισχύος. Καθόλη τη διάρκεια της περιόδου αυτής, η προσφεύγουσα, Alstom, κατείχε το 100 % του κεφαλαίου της Alstom France SA (μετονομασθείσας σε Alstom Holdings τον Αύγουστο του 1999), η οποία, επίσης, κατείχε το 100 % του κεφαλαίου της Alstom T&D.

3 Μετά την πώληση της δραστηριότητας της παραγωγής μετασχηματιστών ισχύος από τον όμιλο Alstom στον όμιλο Areva, η Alstom T&D μεταφέρθηκε το 2004 στον όμιλο Areva, ελεγχόμενο από την Areva SA, και στη συνέχεια μετονομάσθηκε σε Areva T&D SA.

4 Στις 8 Αυγούστου 2007 και στις 18 Μαρτίου 2008, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων απηύθυνε αιτήσεις παροχής πληροφοριών στην προσφεύγουσα, στις οποίες η προσφεύγουσα ανταποκρίθηκε στις 7 Σεπτεμβρίου 2007 και στις 28 Φεβρουαρίου 2008 αντίστοιχα.

5 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2008 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει διαδικασία που αφορούσε την αγορά μετασχηματιστών ισχύος κατά των αποδεκτών της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

6 Η ανακοίνωση των αιτιάσεων εκδόθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2008. Η προσφεύγουσα απάντησε στις 20 Ιανουαρίου 2009. Η ακρόαση πραγματοποιήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2009.

7 Στις 7 Οκτωβρίου 2009 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφασή της C(2009) 7601 τελικό της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39.129 — Μετασχηματιστές ισχύος) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), με την οποία διαπίστωσε ότι η Areva T&D και η προσφεύγουσα είχαν παραβεί το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: Συμφωνία ΕΟΧ) και επέβαλε πρόστιμο ύψους 16,5 εκατομμυρίων ευρώ στην προσφεύγουσα, ως προς το οποίο η Areva T&D κρίθηκε ότι ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για ποσό ύψους 13,53 εκατομμυρίων ευρώ.

8 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Areva T&D συμμετείχε, τουλάχιστον μεταξύ 9 Ιουνίου 1999 και 15 Μαΐου 2003, σε «συμφωνία κυρίων (ΣΚ)», μια παράνομη σύμπραξη καλύπτουσα το σύνολο του εδάφους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), η οποία συνίστατο σε προφορικώς συναφθείσα συμφωνία μεταξύ των Ευρωπαίων και Ιαπώνων παραγωγών μετασχηματιστών ισχύος με αντικείμενο τον αμοιβαίο σεβασμό των εκατέρωθεν εγχώριων αγορών και την αποχή από την πώληση προϊόντων σε αυτές.

9 Όσον αφορά την οργάνωση της συμφωνίας κυρίων, η Επιτροπή δέχτηκε ότι οι συμμετέχουσες σε αυτήν επιχειρήσεις είχαν χωριστεί σε δύο ομάδες, την ευρωπαϊκή και την ιαπωνική, ότι κάθε ομάδα έπρεπε να ορίσει μία επιχείρηση προς εκτέλεση καθηκόντων γραμματείας και ότι, καθόλη τη διάρκεια της παραβάσεως, ο όμιλος Siemens εκτελούσε τέτοια καθήκοντα για την ευρωπαϊκή ομάδα και η Hitachi για την ιαπωνική ομάδα. Διαπίστωσε επίσης ότι η συμφωνία κατανομής της αγοράς είχε

συμπληρωθεί με μία συμφωνία σκοπούσα στη γνωστοποίηση των προκηρύξεων διαγωνισμών (έργων) που προέρχονταν από το έδαφος της άλλης ομάδας και ότι τα έργα αυτά έπρεπε να γνωστοποιούνται στη γραμματεία της άλλης ομάδας προκειμένου να ανακατανέμονται.

10 Η προσβαλλόμενη απόφαση αφορά την αγορά των μετασχηματιστών ισχύος, είτε πωλούνται ως αυτοτελή προϊόντα είτε περιλαμβάνονται σε ετοιμοπαράδοτους υποσταθμούς, αλλά δεν περιλαμβάνει τους μετασχηματιστές ισχύος που πωλούνται ως μέρη εξοπλισμού υποσταθμών μεταγωγής με μόνωση αερίου, καθόσον αυτοί έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο της αποφάσεως C(2006) 6762 τελικό της Επιτροπής, της 24ης Ιανουαρίου 2007, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/38.899 — Εξοπλισμός μεταγωγής με μόνωση αερίου) (περίληψη δημοσιευθείσα στην ΕΕ 2008, C 5, σ. 7).

11 Στο σημείο 5.5 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στις αιτιολογικές σκέψεις 171 έως 174, η Επιτροπή δέχθηκε ότι η συμφωνία κυρίων είχε επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών.

12 Στο σημείο 6 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στις αιτιολογικές σκέψεις 183 έως 205, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα και η Areva T&D, υπό την τότε επωνυμία Alstom T&D, ήταν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνες για τη διαπραχθείσα κατά το χρονικό διάστημα από τις 9 Ιουνίου 1999 έως τις 25 Μαρτίου 2003 παράβαση. Στο πλαίσιο αυτό, διαπίστωσε, αφενός, ότι, λόγω του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα κατείχε το 100 % της Areva T&D, υπό την τότε επωνυμία Alstom T&D, μπορούσε να δεχθεί κατά τεκμήριο ότι η προσφεύγουσα ασκούσε καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της Areva T&D και, αφετέρου, ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε επιχειρήματα που να ανατρέπουν το τεκμήριο αυτό.

13 Η διαφορά μεταξύ του ποσού του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου και του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην Areva T&D εξηγείται από το γεγονός ότι η Επιτροπή μείωσε το πρόστιμο της Areva T&D κατά 18 % για την πραγματική συνεργασία της εκτός του πλαισίου της ανακοινώσεώς της σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3).

14 Η Επιτροπή κοινοποίησε την προσβαλλόμενη απόφαση στην αιτούσα με έγγραφο της 8ης Οκτωβρίου 2009 που περιήλθε στην προσφεύγουσα στις 9 Οκτωβρίου 2009.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

15 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 21 Δεκεμβρίου 2009, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

16 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να ακυρώσει το έγγραφο του υπολόγου της 10ης Δεκεμβρίου 2009·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

17 Η Επιτροπή, αφενός, κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως, που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Απριλίου 2010, με το οποίο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

18 Αφετέρου, προέβαλε ένσταση απαραδέκτου, που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 19 Απριλίου 2010 σχετικά με το αίτημα ακυρώσεως του εγγράφου του υπολόγου. Με την εν λόγω ένσταση απαραδέκτου, η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως του εγγράφου του υπολόγου ως προδήλως απαράδεκτη·

— επικουρικώς, να κρίνει ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως·

— εν πάση περιπτώσει:

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα·

— επικουρικώς, να αποφανθεί ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

19 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 18 Ιουνίου 2010, η προσφεύγουσα υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της προβληθείσας ενστάσεως απαραδέκτου. Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου και να καλέσει την Επιτροπή να αναπτύξει την άμυνά της επί της ουσίας·

— επικουρικώς, να συνεξετάσει το ζήτημα του παραδεκτού με την ουσία της υποθέσεως και να καλέσει την Επιτροπή να αναπτύξει την άμυνά της επί της ουσίας·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

20 Στις 24 Οκτωβρίου 2011 η υπόθεση ανατέθηκε σε νέο εισηγητή δικαστή, του τρίτου τμήματος.

21 Με διάταξη της 24ης Απριλίου 2012, Alstom κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, το Γενικό Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί του αιτήματος ακυρώσεως του εγγράφου του υπολόγου και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

22 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να υποβάλει στους διαδίκους ερωτήματα προς απάντηση στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά την έννοια του άρθρου 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, αίτημα στο οποίο οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας, και να κινήσει την προφορική διαδικασία.

23 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 9 Ιουλίου 2012.

24 Λαμβάνοντας υπόψη τη συνάφεια μεταξύ της παρούσας υποθέσεως και της υποθέσεως T-521/09, Alstom Grid κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να εκδώσει τις αποφάσεις του επί των δύο υποθέσεων ταυτοχρόνως. Στην υπόθεση T-521/09, Alstom Grid κατά Επιτροπής, το Γενικό Δικαστήριο ανέστειλε τη διαδικασία μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου για την περάτωση της δίκης στην υπόθεση C-231/11 P, Επιτροπή κατά Siemens Österreich κ.λπ., ήτοι μέχρι την 10η Απριλίου 2014.

Σκεπτικό

25 Η προσφυγή ακυρώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως στηρίζεται σε τρεις λόγους. Ο πρώτος λόγος αφορά την παράβαση κανόνων δικαίου που διέπουν την από κοινού και εις ολόκληρον επιβολή προστίμου στις δύο εταιρίες. Περιλαμβάνει δύο σκέλη με τα οποία προβάλλονται, πρώτον, παράβαση της εφαρμοστέας νομολογίας περί αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνης και, δεύτερον, παραβίαση

της γενικής αρχής του ατομικού και προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών λόγω της ανεπαρκούς θεμελιώσεως της εις ολόκληρον ευθύνης. Ο δεύτερος λόγος αφορά την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως. Περιλαμβάνει τρία σκέλη, τα οποία αντλεί από, πρώτον, ανεπαρκή αιτιολογία όσον αφορά τον επηρεασμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών, δεύτερον, ελλιπή αιτιολογία όσον αφορά το συμπέρασμα της Επιτροπής κατά το οποίο η προσφεύγουσα δεν ανέτρεψε το τεκμήριο ευθύνης για τις ενέργειες της θυγατρικής της και, τρίτον, αντιφατική αιτιολογία όσον αφορά τη σωρευτική ευθύνη της προσφεύγουσας και της θυγατρικής της. Ο τρίτος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ που αφορά τους κανόνες σχετικά με τον καταλογισμό στις μητρικές εταιρίες των διαπραττομένων από τις θυγατρικές τους παραβάσεων.

26 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, το πρώτο σκέλος του δεύτερου λόγου, σχετικά με την αιτιολογία της Επιτροπής όσον αφορά τον επηρεασμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών, πριν να εξεταστούν, δεύτερον, οι λόγοι και τα σκέλη που αφορούν την απόφαση της Επιτροπής να καταλογίσει στην προσφεύγουσα τη συμπεριφορά της θυγατρικής της, υπό τις επωνυμίες Alstom T&D κατά το χρονικό διάστημα της συμμετοχής της στη συμφωνία κυρίων, Areva T&D κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως και Alstom Grid SAS από τον Ιανουάριο του 2010, μετά από την εξαγορά της από την Alstom (στο εξής: θυγατρική T&D).

1. *Επί του πρώτου σκέλους του δεύτερου λόγου, που αντλείται από ανεπαρκή αιτιολογία όσον αφορά τον επηρεασμό του εμπορίου*

27 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του δεύτερου λόγου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς το συμπέρασμά της κατά το οποίο η συμφωνία κυρίων είχε επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών.

28 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 253 της Συνθήκης ΕΚ υποχρέωση αιτιολογήσεως συνιστά ουσιώδη τύπο που πρέπει να διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, δεδομένου ότι αυτό αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξεως (αποφάσεις της 2ας Απριλίου 1998, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, C-367/95 P, Συλλογή, EU:C:1998:154, σκέψη 67· της 22ας Μαρτίου 2001, Γαλλία κατά Επιτροπής, C-17/99, Συλλογή, EU:C:2001:178, σκέψη 35, και της 29ης Σεπτεμβρίου 2011, Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, C-521/09 P, Συλλογή, EU:C:2011:620, σκέψη 146).

29 Υπό το πρίσμα αυτό, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και πρέπει να διαφαίνεται από αυτήν κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την πράξη, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του (αποφάσεις Γαλλία κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2001:178, σκέψη 35, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 147).

30 Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των ατομικών αποφάσεων, προκύπτει από πάγια νομολογία ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως των ατομικών αποφάσεων έχει ως σκοπό να παρέχει στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων και να παρέχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η απόφαση έχει επαρκές έρεισμα ή αν ενδεχομένως πάσχει ελάττωμα λόγω του οποίου θα μπορούσε να αμφισβητηθεί το κύρος της (αποφάσεις της 2ας Οκτωβρίου 2003, Corus UK κατά Επιτροπής, C-199/99 P, Συλλογή, EU:C:2003:531, σκέψη 145· της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Συλλογή, EU:C:2005:408, σκέψη 462, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 148).

31 Κατά πάγια νομολογία, επίσης, η απαίτηση περί αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, της φύσεως των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που έχουν ενδεχομένως στην παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (αποφάσεις Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:1998:154, σκέψη 63· της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann και Sony Corporation of America κατά Impala, C-413/06 P, Συλλογή, EU:C:2008:392, σκέψεις 166 και 178, καθώς και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 150).

32 Υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας νομολογίας πρέπει να εκτιμηθεί η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

33 Καταρχάς, πρέπει να εξεταστεί η αιτίαση της προσφεύγουσας κατά την οποία η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς το συμπέρασμά της όσον αφορά την ύπαρξη εμπορίου μετασχηματιστών ισχύος μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών.

34 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, στην αιτιολογική σκέψη 172 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι «η δραστηριότητα των μετασχηματιστών ισχύος χαρακτηρίζεται από σημαντικό όγκο συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών, καθώς και μεταξύ της Κοινότητας και των χωρών της [Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών] που συμμετέχουν στον ΕΟΧ». Στο πλαίσιο αυτό, παρέπεμψε στην αιτιολογία της που παρατίθεται στο σημείο 2.4 της προσβαλλόμενης αποφάσεως (αιτιολογική σκέψη 38) στην οποία διαπίστωσε, αφενός, ότι υπήρχαν πελάτες σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και στη Νορβηγία, στην Ισλανδία και στο Λιχτενστάιν και ότι, αφετέρου, οι κυριότεροι Ευρωπαίοι παραγωγοί είχαν την έδρα τους ιδίως στη Γερμανία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στην Αυστρία, στην Πορτογαλία και στην Ελβετία.

35 Εξάλλου, η αιτιολογική σκέψη 172 και το σημείο 2.4 της προσβαλλόμενης αποφάσεως πρέπει να εξεταστούν λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται το εν λόγω σημείο. Συγκεκριμένα, στο προηγούμενο σημείο, ήτοι στο σημείο 2.3, η Επιτροπή έχει περιγράψει την προσφορά και τη ζήτηση στον οικείο τομέα. Όσον αφορά την προσφορά, δέχτηκε, στις αιτιολογικές σκέψεις 34 και 35 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι οι Ευρωπαίοι προμηθευτές πωλούσαν μετασχηματιστές ισχύος στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Όσον αφορά τη ζήτηση, διαπίστωσε στην αιτιολογική σκέψη 36 της προσβαλλόμενης αποφάσεως ότι οι κυριότεροι πελάτες ήταν εταιρίες κοινής ωφέλειας, περιφερειακές κυβερνήσεις και ιδιωτικές επιχειρήσεις του τομέα μεταφορών και της διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Στη συνέχεια, δέχτηκε στην αιτιολογική σκέψη 37 της προσβαλλόμενης αποφάσεως ότι οι πωλήσεις των μετασχηματιστών ισχύος από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία αυτή εντός του ΕΟΧ ανέρχονταν σε περίπου 105 εκατομμύρια ευρώ το 2001, ήτοι περίπου το 65 % της συνολικής αξίας των πωλήσεων μετασχηματιστών ισχύος εντός του ΕΟΧ.

36 Τα πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων η Επιτροπή στήριξε το συμπέρασμά της περί υπάρξεως εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών προκύπτουν συνεπώς σαφώς από την αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

37 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση περί ανεπαρκούς αιτιολογίας όσον αφορά την ύπαρξη εμπορίου μετασχηματιστών ισχύος μεταξύ των κρατών μελών και των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών.

38 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί η αιτίαση της προσφεύγουσας κατά την οποία η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς το συμπέρασμά της όσον αφορά την επιρροή της συμφωνίας κυρίων επί του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών.

39 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, στην αιτιολογική σκέψη 174 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η συμφωνία κυρίων αφορούσε την κατανομή των αγορών και προστάτευε τους παραγωγούς του ΕΟΧ από τους Ιάπωνες παραγωγούς μετασχηματιστών ισχύος. Η εν λόγω αιτιολογική σκέψη πρέπει να εξεταστεί λαμβανομένων υπόψη των αιτιολογικών σκέψεων 88 έως 90 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στις οποίες η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι Ιάπωνες παραγωγοί είχαν δεσμευτεί να μην πωλούν μετασχηματιστές ισχύος στην Ευρώπη και οι Ευρωπαίοι παραγωγοί να μην πωλούν [μετασχηματιστές ισχύος] στην Ιαπωνία.

40 Προκύπτει σαφώς από τις αιτιολογικές σκέψεις 165, 166 και 174 της προσβαλλόμενης αποφάσεως ότι η Επιτροπή εκτίμησε ότι σύμπραξη έχουσα ένα τέτοιο αντικείμενο είχε ή μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την αυτόματη εκτροπή της ροής των εμπορικών συναλλαγών από την κατεύθυνση που θα είχαν άλλως λάβει.

41 Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στις αιτιολογικές σκέψεις 167 έως 169 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή απέρριψε τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προκειμένου να αποδείξουν ότι υπήρχαν εμπόδια που δεν επέτρεπαν τον ανταγωνισμό μεταξύ Ιαπώνων και Ευρωπαίων παραγωγών. Στο πλαίσιο αυτό, πρώτον, η Επιτροπή παρατήρησε ότι η προσχώρηση στη συμφωνία κυρίων επιβεβαιωνόταν τακτικά από τις εμπλεκόμενες εταιρίες. Δεύτερον, διαπίστωσε ότι ένας Κορεάτης παραγωγός είχε εισέλθει στην ευρωπαϊκή αγορά. Τρίτον, δέχτηκε ότι οι Ιάπωνες παραγωγοί είχαν εισέλθει στην αμερικάνικη αγορά κατά τη διάρκεια της συμφωνίας κυρίων και ότι οι συμβαλλόμενοι δεν είχαν αποδείξει ότι οι φραγμοί εισόδου στην εν λόγω αγορά διέφεραν ιδιαιτέρως από εκείνους της ευρωπαϊκής αγοράς.

42 Τα πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων η Επιτροπή στήριξε το συμπέρασμά της ότι η συμφωνία κυρίων επηρέασε ή ήταν ικανή να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και των συμβαλλομένων στη Συμφωνία ΕΟΧ μερών προκύπτουν συνεπώς σαφώς από την αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

43 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του δευτέρου λόγου πρέπει να απορριφθεί.

2. *Επί της αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνης της προσφεύγουσας και της θυγατρικής της T&D*

44 Όλοι οι λοιποί λόγοι και σκέλη αφορούν την απόφαση της Επιτροπής να καταστήσει την προσφεύγουσα και τη θυγατρική της T&D αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνες για την καταβολή του προστίμου. Στο πλαίσιο αυτό η προσφεύγουσα διατυπώνει, κατ' ουσίαν, τρεις ενστάσεις κατά της αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία την καθιστά συνυπεύθυνη. Πρώτον, στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία περί αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνης. Δεύτερον, στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς το συμπέρασμά της ότι η προσφεύγουσα δεν προέβαλε επαρκή επιχειρήματα για την ανατροπή του τεκμηρίου ουσιαστικής ασκήσεως καθοριστικής επιρροής επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D στην αγορά. Τρίτον, αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή μπορούσε να στηριχτεί στη νομολογία που διέπει την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνη προκειμένου να την καταστήσει συνυπεύθυνη, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, στο πλαίσιο του τρίτου λόγου, του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου και του τρίτου σκέλους του δεύτερου λόγου, ότι η ίδια αυτή νομολογία είναι αντιφατική και αντίθετη προς το άρθρο 81 ΕΚ και τις αρχές του δικαίου της Ένωσης.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, σχετικά με την παρέκκλιση από τη νομολογία περί της αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνης

45 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία σχετικά με την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνη. Το σκέλος αυτό περιλαμβάνει δύο αιτιάσεις. Η πρώτη αντλείται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα και η

θυγατρική της T&D δεν αποτελούσαν οικονομική ενότητα. Με τη δεύτερη αιτίαση, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν απέδειξε αμοιβαιότητα μεταξύ των δύο αυτών εταιριών ως προς την ευθύνη.

46 Το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι παραδεκτό. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η προσφεύγουσα έχει έννομο συμφέρον να το προβάλει. Πρώτον, όσον αφορά τον λόγο απαραδέκτου που αφορά την έλλειψη αυτοτέλειας του πρώτου λόγου σε σχέση με τον τρίτο λόγο, αρκεί να υπομνησθεί ότι, στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία σχετικά με την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνη, ενώ, στο πλαίσιο του τρίτου λόγου, υποστηρίζει ότι η ίδια αυτή νομολογία αντιβαίνει στο άρθρο 81 ΕΚ και στις αρχές του δικαίου της Ένωσης (βλ. σκέψη 44 ανωτέρω). Δεύτερον, ως προς το επιχείρημα κατά το οποίο η προσφεύγουσα δεν έχει έννομο συμφέρον να αμφισβητήσει τον από κοινού και εις ολόκληρον καταλογισμό του προστίμου, διότι ένας τέτοιος καταλογισμός την ευνοεί, αρκεί να διαπιστωθεί ότι η προσφεύγουσα προβάλλει τις δύο προαναφερθείσες αιτιάσεις προκειμένου να αμφισβητήσει τη δική της ευθύνη.

Επί της πρώτης αιτιάσεως, σχετικά με το γεγονός ότι η προσφεύγουσα και η θυγατρική της T&D δεν αποτελούσαν οικονομική ενότητα

47 Στο πλαίσιο της πρώτης αιτιάσεως του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία σχετικά με την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνη καταδικάζοντάς την από κοινού και εις ολόκληρον με τη θυγατρική της T&D, παρότι δεν αποτελούσαν οικονομική ενότητα ούτε κατά την περίοδο συμμετοχής της θυγατρικής της T&D στη συμφωνία κυρίων ούτε κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

— Επί της μη υπάρξεως οικονομικής ενότητας κατά τη διάρκεια της συμφωνίας κυρίων

48 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν αποτελούσαν οικονομική ενότητα με τη θυγατρική της T&D κατά την περίοδο συμμετοχής της θυγατρικής της στη συμφωνία κυρίων. Εκτιμά ότι, κατά τη νομολογία, δύο εταιρίες μπορούν να θεωρούνται ως οικονομική ενότητα και συνεπώς ως επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ μόνον εφόσον κατόπιν εμπεριστατωμένης εξετάσεως μπορεί να αποδειχθεί ότι, λόγω ενιαίας συμπεριφοράς ή ενιαίας δράσεως, η μία εκ των εταιριών λαμβάνει τις αποφάσεις και για τις δύο, ενώ η άλλη χάνει την αυτονομία της. Εν προκειμένω, ωστόσο, η Επιτροπή στηρίχθηκε αποκλειστικά στο γεγονός ότι η προσφεύγουσα κατείχε το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής της T&D κατά την περίοδο της συμμετοχής αυτής στη συμφωνία κυρίων και εξ αυτού συνήγαγε ότι ασκούσε καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της.

49 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι το ευρωπαϊκό δίκαιο του ανταγωνισμού αφορά τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων (απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Συλλογή, EU:C:2004:6, σκέψη 59) και ότι η έννοια της επιχειρήσεως περιλαμβάνει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς του (αποφάσεις Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 30 ανωτέρω, EU:C:2005:408, σκέψη 112· της 10ης Ιανουαρίου 2006, Cassa di Risparmio di Firenze κ.λπ., C-222/04, Συλλογή, EU:C:2006:8, σκέψη 107, και της 11ης Ιουλίου 2006, FENIN κατά Επιτροπής, C-205/03 P, Συλλογή, EU:C:2006:453, σκέψη 25).

50 Το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει, επίσης, ότι ο όρος επιχείρηση, εντασσόμενος στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να νοείται ως οικονομική ενότητα, έστω και αν από νομική άποψη η οικονομική αυτή ενότητα αποτελείται από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (αποφάσεις της 14ης Δεκεμβρίου 2006, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, C-217/05, Συλλογή,

EU:C:2006:784, σκέψη 40· της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-97/08 P, Συλλογή, EU:C:2009:536, σκέψη 55, και της 20ής Ιανουαρίου 2011, General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-90/09 P, Συλλογή, EU:C:2011:21, σκέψη 53).

51 Όταν μια τέτοια οικονομική οντότητα παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, η παράβαση της καταλογίζεται σύμφωνα με την αρχή της προσωπικής ευθύνης (βλ., σχετικά, αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Συλλογή, EU:C:1999:356, σκέψη 145· της 16ης Νοεμβρίου 2000, Cascades κατά Επιτροπής, C-279/98 P, Συλλογή, EU:C:2000:626, σκέψη 78· Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανωτέρω σκέψη 50, EU:C:2009:536, σκέψη 56, και General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 36).

52 Εξάλλου, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η συμπεριφορά μιας θυγατρικής εταιρίας μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική εταιρία ιδίως όταν η θυγατρική, καίτοι έχει χωριστή νομική προσωπικότητα, δεν καθορίζει αυτόνομα τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά εφαρμόζει κατά κύριο λόγο τις οδηγίες της μητρικής εταιρίας λαμβανομένων υπόψη ιδίως των οικονομικών, οργανωτικών και νομικών δεσμών μεταξύ των δύο αυτών νομικών οντοτήτων (αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2009:536, σκέψη 58, καθώς και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 54).

53 Συγκεκριμένα, αυτό συμβαίνει διότι, σε μια τέτοια περίπτωση, η μητρική και η θυγατρική εταιρία αποτελούν μέρος ενιαίας οικονομικής οντότητας και, ως εκ τούτου, συνιστούν μία και μόνη επιχείρηση, κατά την προαναφερθείσα νομολογία. Έτσι, το γεγονός ότι η μητρική και η θυγατρική εταιρία συνιστούν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει μια απόφαση περί επιβολής προστίμων στη μητρική εταιρία, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει την εμπλοκή της εταιρίας αυτής στην παράβαση (αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2009:536, σκέψη 59· General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 38, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 55).

54 Στην ιδιαίτερη περίπτωση που η μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής που έχει παραβεί τους σχετικούς με τον ανταγωνισμό κανόνες της Ένωσης, αφενός, η εν λόγω μητρική εταιρία έχει τη δυνατότητα ασκήσεως καθοριστικής επιρροής επί της θυγατρικής και, αφετέρου, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η εν λόγω εταιρία όντως ασκεί τέτοια επιρροή (αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2009:536, σκέψη 60· General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 39, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 56).

55 Υπ' αυτές τις συνθήκες, αρκεί η απόδειξη από την Επιτροπή ότι η μητρική εταιρία κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου της θυγατρικής ώστε να τεκμαίρεται ότι ασκεί καθοριστική επιρροή στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής. Εν συνεχεία, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει ότι η μητρική εταιρία ευθύνεται εις ολόκληρον για την καταβολή του επιβληθέντος στη θυγατρική προστίμου, εκτός αν η εν λόγω μητρική, στην οποία απόκειται να ανατρέψει αυτό το τεκμήριο, προσκομίσει στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της ενεργεί αυτόνομα στην αγορά (αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2009:536, σκέψη 61· General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 40, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 57).

56 Σε μια τέτοια περίπτωση, το τεκμήριο αυτό δεν εξαρτάται από την παροχή πρόσθετων ενδείξεων (αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2009:536, σκέψη 62· General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 41).

57 Εξάλλου, στην ιδιαίτερη περίπτωση κατά την οποία μια εταιρία συμμετοχών κατέχει το 100 % των μετοχών άλλης εταιρίας που επίσης κατέχει το σύνολο των μετοχών θυγατρικής εταιρίας του ομίλου, η οποία έχει παραβεί τους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η

εταιρία συμμετοχών ασκεί αποφασιστική επιρροή επί της ενδιάμεσης εταιρίας, καθώς και, εμμέσως, διά της εταιρίας αυτής, επί της εν λόγω θυγατρικής (απόφαση General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψεις 86 έως 89).

58 Προκύπτει από την προαναφερθείσα νομολογία ότι, διαπιστώνοντας, στις αιτιολογικές σκέψεις 189 έως 195 της προσβαλλόμενης αποφάσεως ότι το 100 % του κεφαλαίου της θυγατρικής της T&D ανήκε στην προσφεύγουσα και ότι συνεπώς ήταν δυνατό να συναχθεί ότι η προσφεύγουσα ασκούσε καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της στην αγορά, η Επιτροπή δεν παραβίασε τους κανόνες που ρυθμίζουν την ευθύνη μητρικής εταιρίας για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της. Η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να προβάλει άλλα στοιχεία για να αποδείξει την ύπαρξη οικονομικής ενότητας μεταξύ της προσφεύγουσας και της θυγατρικής της T&D, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά μπορούσε να στηριχθεί μόνον στο εν λόγω τεκμήριο.

59 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το συμπέρασμα αυτό δεν αμφισβητείται από τις σκέψεις 99 και 101 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 2003, Aristrain κατά Επιτροπής (C-196/99 P, Συλλογή, EU:C:2003:529), ή από το σημείο 391 της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2005, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, (T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, EU:T:2005:220). Συγκεκριμένα, οι σκέψεις των αποφάσεων στις οποίες αναφέρεται η προσφεύγουσα δεν αφορούν μια κάθετη σχέση όπως η επίμαχη, όπου πρέπει να εκτιμηθεί η άσκηση καθοριστικής επιρροής της μητρικής εταιρίας επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της. Αντιθέτως, αφορούν περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή έπρεπε να εκτιμήσει την άσκηση καθοριστικής επιρροής από μια εταιρία σε μιαν άλλη εντός μιας οριζόντιας σχέσεως, ήτοι, αφενός, μεταξύ δύο «αδελφών» εταιριών και, αφετέρου, μεταξύ «ξαδελφών» εταιριών, δηλαδή δύο θυγατρικών ανηκουσών σε δύο διακριτές μητρικές εταιρίες.

60 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν ήρθε σε αντίθεση με τη νομολογία που διέπει την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνη μιας θυγατρικής και της μητρικής της εταιρίας συνάγοντας ότι η προσφεύγουσα και η θυγατρική της T&D αποτελούσαν οικονομική ενότητα βάσει του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα κατείχε, μέσω της Alstom France, μετονομασθείσας σε Alstom Holdings τον Αύγουστο του 1999 (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω), το 100 % των μεριδίων της θυγατρικής της T&D.

– Επί της μη υπάρξεως οικονομικής ενότητας κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως

61 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη νομολογία σχετικά με την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνη μιας θυγατρικής και της μητρικής της εταιρίας καθιστώντας την αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνη με τη θυγατρική της T&D, ενώ δεν συνιστούσαν πλέον οικονομική ενότητα κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

62 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται να υπομνησθεί η νομολογία κατά την οποία, για την παράβαση ευθύνεται, καταρχήν, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την εμπλεκόμενη επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεώς της, έστω και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία διαπιστώνεται η παράβαση, την ευθύνη για την εκμετάλλευση της επιχειρήσεως έφερε άλλο πρόσωπο (αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2000, KNP BT κατά Επιτροπής, C-248/98 P, Συλλογή, EU:C:2000:625, σκέψη 71· Stora Kopparbergs Bergslags κατά Επιτροπής, C-286/98 P, Συλλογή, EU:C:2000:630, σκέψεις 37 έως 40· SCA Holding κατά Επιτροπής, C-297/98 P, Συλλογή, EU:C:2000:633, σκέψη 27, και της 29ης Μαρτίου 2011, ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής, C-352/09 P, Συλλογή, EU:C:2011:191, σκέψη 143).

63 Έπεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 194 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή εκτίμησε ορθά ότι η διαπίστωση της υπάρξεως οικονομικής ενότητας μεταξύ μητρικής και θυγατρικής εταιρίας κατά τον χρόνο της παραβάσεως δικαιολογούσε την επιβολή από κοινού και εις ολόκληρον προστίμου στις δύο εταιρίες, έστω και αν δεν συνιστούσαν πλέον οικονομική ενότητα κατά τον χρόνο της εκδόσεως της αποφάσεως επιβολής του προστίμου.

64 Εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προσέγγιση αυτή δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από τις σκέψεις 390 έως 393 της αποφάσεως Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 59 ανωτέρω (EU:T:2005:220). Δεν μπορεί να συναχθεί από την απόφαση αυτή ότι η οικονομική ενότητα μεταξύ μιας μητρικής και μιας θυγατρικής πρέπει να διαρκεί κατά τον χρόνο της εκδόσεως της αποφάσεως επιβολής του προστίμου. Συγκεκριμένα, στις προαναφερθείσες σκέψεις, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε επί της εφαρμογής του ανώτατου ορίου του 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών βάσει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6 Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25). Όπως ορθά δέχτηκε το Γενικό Δικαστήριο στην αιτιολογική σκέψη 389 της αποφάσεως αυτής, σκοπός του εν λόγω ορίου είναι, ιδίως, να προστατεύσει τις επιχειρήσεις από υπέρμετρα υψηλά πρόστιμα τα οποία θα μπορούσαν να τις καταστρέψουν οικονομικά. Ως εκ τούτου, πρέπει να εφαρμόζεται κατά την περίοδο που χρονικά είναι εγγύτερη προς την ημερομηνία επιβολής του προστίμου και δεν συσχετίζεται με την περίοδο των παραβάσεων για τις οποίες επιβάλλονται κυρώσεις. Οι σκέψεις 390 έως 393 της αποφάσεως αυτής δεν ασκούν συνεπώς επιρροή εν προκειμένω, δεδομένου ότι δεν αφορούν το ζήτημα εάν η συμπεριφορά θυγατρικής εταιρίας δύναται να καταλογιστεί στη μητρική της εταιρία. Αντιθέτως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στη σκέψη 387 της εν λόγω αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε εμμέσως ότι ήταν δυνατή η επιβολή προστίμου από κοινού και εις ολόκληρον σε δύο εταιρίες που αποτελούσαν οικονομική ενότητα κατά τον χρόνο διαπράξεως της παραβάσεως, έστω και αν δεν είχε αποδειχθεί ότι αποτελούσαν ακόμη οικονομική ενότητα κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως περί επιβολής του προστίμου.

65 Κατά συνέπεια, η πρώτη αιτίαση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί της δεύτερης αιτιάσεως, σχετικά με την αμοιβαιότητα ως προς την ευθύνη

66 Με τη δεύτερη αιτίαση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν απέδειξε τη δική της ατομική, άμεση και τυπική ευθύνη στην παράβαση. Εκτιμά ότι, για να μπορεί να της καταλογίσει το πρόστιμο από κοινού και εις ολόκληρον με τη θυγατρική της T&D, η Επιτροπή όφειλε να αποδείξει όχι μόνον την πραγματική εμπλοκή της θυγατρικής της T&D στην παράβαση, αλλά και τη δική της. Κατ' αυτήν, η Επιτροπή έπρεπε να διαπιστώσει την παράβαση αυτοτελώς όχι μόνον όσον αφορά τη θυγατρική της T&D, αλλά και την ίδια.

67 Συναφώς, πρέπει να διαπιστωθεί, καταρχάς, ότι, σύμφωνα με τη μνημονευθείσα στις ανωτέρω σκέψεις 49 έως 57 νομολογία, η εις ολόκληρον ευθύνη μητρικής εταιρίας και μιας θυγατρικής της οποίας κατέχει το 100 % του κεφαλαίου προκύπτει από το τεκμήριο ότι οι δύο αυτές εταιρίες αποτελούν μέρος της ίδιας επιχειρήσεως κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να απευθύνει απόφαση περί επιβολής προστίμου τόσο στη μητρική εταιρία όσο και στη θυγατρική της, αν αποδεικνύει ότι αποτελούν επιχείρηση και ότι η επιχείρηση αυτή συμμετείχε στην παράβαση. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, δεν είναι συνεπώς αναγκαία η απόδειξη της εκ μέρους της μητρικής παρακινήσεως της θυγατρικής της να διαπράξει παράβαση ούτε, κατά μείζονα λόγο, της εμπλοκής της πρώτης στην εν λόγω παράβαση (απόφαση Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 88).

68 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προσέγγιση αυτή ακολουθείται στη σκέψη 43 της αποφάσεως της 14ης Μαΐου 1998, Metsä-Serla κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-339/94 έως T-342/94, Συλλογή, EU:T:1998:100). Βεβαίως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε στην εν λόγω απόφαση ότι μια

επιχείρηση μπορεί να κριθεί ευθυνόμενη αλληλεγγύως με μιαν άλλη επιχείρηση για την πληρωμή προστίμου μόνον υπό τον όρον ότι η Επιτροπή αποδεικνύει ότι η παράβαση αυτή θα μπορούσε να διαπιστωθεί εις βάρος και των δύο επιχειρήσεων. Εντούτοις, προκύπτει, ιδίως από τη σκέψη 58 της αποφάσεως αυτής, ότι η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου αφορά την περίπτωση στην οποία η Επιτροπή επιβάλλει κυρώσεις σε δύο διακριτές επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, συνεπώς σε δύο αυτοτελείς οικονομικές ενότητες, και όχι σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή επιβάλλει κυρώσεις σε δύο εταιρίες που αποτελούν μέρος της ίδιας οικονομικής ενότητας και συνεπώς της ίδιας επιχειρήσεως κατά την έννοια των διατάξεων αυτών.

69 Δεδομένου ότι και η δεύτερη αιτίαση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου είναι αβάσιμη, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί εξ ολοκλήρου.

Επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου, που αντλείται από ανεπαρκή αιτιολογία ως προς την απόρριψη των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας για την ανατροπή του τεκμηρίου της καθοριστικής επιρροής της επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D

70 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς το συμπέρασμά της κατά το οποίο η προσφεύγουσα δεν μπόρεσε να ανατρέψει το τεκμήριο της καθοριστικής επιρροής της επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D στην αγορά.

71 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η παραπομπή, καταρχάς, στη νομολογία περί υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που εκτέθηκε στις σκέψεις 28 έως 31 ανωτέρω.

72 Εν συνεχεία, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όταν μια απόφαση εφαρμογής των κανόνων του δικαίου της Ένωσης στον τομέα του ανταγωνισμού αφορά πολλούς αποδέκτες και τίθεται το ζήτημα του καταλογισμού της παραβάσεως, η απόφαση αυτή πρέπει να περιέχει επαρκή αιτιολογία ως προς καθένα των αποδεκτών της, ιδιαίτερα ως προς εκείνους οι οποίοι, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, πρέπει να υποστούν τις συνέπειες της παραβάσεως αυτής. Έτσι, έναντι μιας μητρικής εταιρίας που θεωρείται υπεύθυνη για την παραβατική συμπεριφορά της θυγατρικής της, μια τέτοια απόφαση πρέπει, καταρχήν, να εκθέτει εμπεριστατωμένα τους λόγους που δικαιολογούν γιατί η παράβαση πρέπει να καταλογισθεί σ' αυτήν την εταιρία (απόφαση Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 152).

73 Όσον αφορά, ειδικότερα, την απόφαση της Επιτροπής που στηρίζεται αποκλειστικώς, ως προς ορισμένους αποδέκτες, στο τεκμήριο ουσιαστικής ασκήσεως καθοριστικής επιρροής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή υποχρεούται εν πάση περιπτώσει να εκθέσει επαρκώς στους εν λόγω αποδέκτες τους λόγους για τους οποίους τα προβληθέντα πραγματικά και νομικά στοιχεία δεν ήταν αρκετά, προκειμένου να ανατραπεί το εν λόγω τεκμήριο. Το καθήκον της Επιτροπής να αιτιολογεί τις αποφάσεις της ως προς το σημείο αυτό προκύπτει μεταξύ άλλων από τον μαχητό χαρακτήρα του εν λόγω τεκμηρίου, η ανατροπή του οποίου προϋποθέτει ότι οι ενδιαφερόμενοι θα προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τους οικονομικούς, οργανωτικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων (βλ., σχετικά, απόφαση, Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 153).

74 Επιπλέον, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η αιτιολογία της Επιτροπής πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στο Γενικό Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του, σ' αυτό δε απόκειται να αξιολογεί κάθε στοιχείο σχετικά με τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής εταιρίας, ικανό να αποδεικνύει ότι η δεύτερη ενεργεί αυτοτελώς σε σχέση με τη μητρική αυτής εταιρία και ότι, ως εκ τούτου, οι εταιρίες αυτές δεν συνιστούν ενιαία οικονομική οντότητα (απόφαση General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 76).

75 Ο έλεγχος αυτός επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο δεδομένου ότι η αυτονομία μιας θυγατρικής κατά την εφαρμογή της εμπορικής πολιτικής της συγκαταλέγεται, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, στο σύνολο των σχετικών στοιχείων τα οποία δύναται να επικαλεστεί η μητρική εταιρία προς ανατροπή του τεκμηρίου ότι ασκεί καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής, στοιχεία των οποίων ο χαρακτήρας και η σημασία ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της κάθε περιπτώσεως (βλ., σχετικά, αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2009:536, σκέψη 77, και General Química κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50 ανωτέρω, EU:C:2011:21, σκέψη 77).

76 Ούτως εχόντων των πραγμάτων, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η Επιτροπή δεν υποχρεούται πάντως εντός τέτοιου είδους πλαισίου να λαμβάνει θέση ως προς στοιχεία που είναι προδήλως άσχετα, ασήμαντα ή σαφώς δευτερεύοντα (απόφαση Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 154).

77 Τέλος, η αιτιολογία πρέπει, καταρχήν, να ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο ταυτοχρόνως με την απόφαση που τον θίγει. Η έλλειψη αιτιολογίας δεν δύναται να καλυφθεί επειδή ο ενδιαφερόμενος πληροφορείται την αιτιολογία της αποφάσεως κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των αρχών της Ένωσης (αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 1981, Michel κατά Κοινοβουλίου, 195/80, Συλλογή 1981, EU:C:1981:284, σκέψη 22· της 26ης Σεπτεμβρίου 2002, Ισπανία κατά Επιτροπής, C-351/98, Συλλογή, EU:C:2002:530, σκέψη 84· της 29ης Απριλίου 2004, IPK-München και Επιτροπή, C-199/01 P και C-200/01 P, Συλλογή, EU:C:2004:249, σκέψη 66, και Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, σκέψη 28 ανωτέρω, EU:C:2011:620, σκέψη 149).

78 Υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας αιτιολογίας πρέπει να εκτιμηθεί η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

Επί της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως

79 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 175 έως 178 καθώς και 183 έως 195 της προσβαλλόμενης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμο στην προσφεύγουσα λόγω του γεγονότος ότι αυτή και η θυγατρική της T&D αποτελούσαν επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ κατά τη διάρκεια της συμμετοχής της θυγατρικής της T&D στη συμφωνία κυρίων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή στηρίχθηκε στο τεκμήριο κατά το οποίο από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα κατείχε το 100 % του κεφαλαίου εταιρίας, η οποία κατείχε το 100 % της θυγατρικής της T&D, μπορούσε να συναχθεί ότι η προσφεύγουσα ασκούσε καθοριστική επιρροή επί της συμπεριφοράς της T&D στην αγορά.

80 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δεν εξέθεσε επαρκώς τους λόγους για τους οποίους τα στοιχεία τα οποία είχε επικαλεστεί προκειμένου να ανατρέψει το εν λόγω τεκμήριο έπρεπε να απορριφθούν.

81 Το σκέλος αυτό πρέπει να εξεταστεί σε τρία στάδια. Πρώτον, πρέπει να προσδιοριστούν τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο της καθοριστικής εκ μέρους της επιρροής επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D. Δεύτερον, πρέπει να εντοπιστεί το μέρος της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στο οποίο η Επιτροπή απάντησε στα επιχειρήματα αυτά. Τρίτον, επί της βάσεως αυτής πρέπει να εξεταστεί αν η Επιτροπή παραβίασε την υποχρέωση αιτιολογήσεως.

– Επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας

82 Όσον αφορά τα στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο της καθοριστικής εκ μέρους της επιρροής επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D στην αγορά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην απάντησή της επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, στηρίχθηκε σε οκτώ επιχειρήματα, τα ουσιώδη στοιχεία των οποίων παρατίθενται κατωτέρω.

83 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η σχέση της με τη θυγατρική της T&D καθοριζόταν από την αρχή της επιχειρησιακής αποκεντρώσεως. Ο όμιλος Alstom στηρίζεται σε μια «πλήρως αποκεντρωμένη οργάνωση». Οι διάφοροι τομείς του ομίλου αποτελούν κέντρα κέρδους γύρω από τα οποία αναπτύσσονται οι θυγατρικές του ομίλου. Κάθε τομέας είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τα αποτελέσματα λογαριασμών, ελέγχει πλήρως τις τεχνολογίες του, την τιμολογιακή πολιτική του, τους στόχους πωλήσεων, τα περιθώρια μικτού κέρδους, τα έξοδα πωλήσεως, το μικτό περιθώριο αυτοχρηματοδοτήσεως και τα αποθέματά του. Η θυγατρική T&D ήταν υπεύθυνη για τον τομέα παραγωγής και πωλήσεως μετασχηματιστών ισχύος.

84 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι, το 1992, ο όμιλος Alstom αναδιοργάνωσε τις θυγατρικές του ανά τομέα δραστηριότητας με σκοπό να δοθεί στο προσωπικό, καθώς και στους τρίτους, μια ορθότερη εικόνα της υπάρχουσας κατανομής αρμοδιοτήτων εντός του ομίλου. Κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να εμπλέκεται στην παραβατική συμπεριφορά της θυγατρικής της T&D, δεδομένου ότι η δομή του ομίλου δεν καθιστούσε δυνατή τη σχετική πληροφόρησή της.

85 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι ήταν εταιρία με αντικείμενο μόνον την κατοχή και διαχείριση συμμετοχών, καθώς και τον συντονισμό των πολιτικών και την εποπτεία σε πολύ περιορισμένο βαθμό. Η σχέση της με τη θυγατρική της T&D δεν αφορούσε την εμπορική συμπεριφορά αυτής, ούτε ειδικότερα τον καθορισμό της συμπεριφοράς της στην αγορά των μετασχηματιστών ισχύος.

86 Τέταρτον, η προσφεύγουσα προέβαλε ότι η εμπορική πολιτική καθοριζόταν από τα διευθυντικά στελέχη των θυγατρικών. Η ίδια δεν είχε τα μέσα, ούτε καν σε επίπεδο προσωπικού, οργανώσεως και τεχνογνωσίας, να ασκήσει επιρροή επί της εμπορικής πολιτικής των θυγατρικών της. Δεν διέθετε εργαζόμενους, εμπορικό διευθυντή ή διευθυντή εμπορικής έρευνας. Αντιθέτως, οι θυγατρικές είχαν, έκαστη, εμπορικό διευθυντή, νομική και οικονομική διεύθυνση και διευθύνσεις επικοινωνίας και ανθρωπίνων πόρων. Ως εκ τούτου, όλες οι αποφάσεις λαμβάνονταν σε επίπεδο θυγατρικών.

87 Πέμπτον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η εκτελεστική επιτροπή της δεν είχε δώσει καμία οδηγία δυνάμενη να καθορίσει τη συμπεριφορά των θυγατρικών στην αγορά. Η εκτελεστική επιτροπή της Alstom αποφάσιζε μόνον τη συνολική στρατηγική του ομίλου. Η εμπορική πολιτική των θυγατρικών της, ιδιαίτερα της θυγατρικής της T&D, δεν είχε συζητηθεί ποτέ στην εκτελεστική επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό, ιδίως, η προσφεύγουσα επικαλέστηκε στοιχεία που αποδείκνυαν, κατά την άποψή της, «την αδυναμία της [εκτελεστικής επιτροπής] να ασκήσει οποιαδήποτε επιρροή επί της συμπεριφοράς των θυγατρικών στην αγορά».

88 Έκτον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι είχε προβεί σε περιορισμένο μόνον και εκ των υστέρων έλεγχο των σημαντικών χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων, που αφορούσαν ιδιαίτερα σημαντικές αποφάσεις ικανές να θέσουν σε κίνδυνο την οικονομική θέση του ομίλου. Κανένα σχέδιο σχετικό με τη δραστηριότητα των μετασχηματιστών ισχύος δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο τέτοιου χρηματοοικονομικού ελέγχου.

89 Έβδομον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι μόνον οι εργαζόμενοι της θυγατρικής της T&D είχαν εμπλακεί στις υποτιθέμενες παραβάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, προβάλλει ότι η Επιτροπή είχε υποπέσει σε σφάλματα ως προς το καθεστώς ορισμένων προσώπων ως εργαζομένων σε μια εταιρία διαχειρίσεως ανθρώπινων πόρων της Alstom.

90 Όγδοον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η επικάλυψη των καθηκόντων ορισμένων διευθυντικών στελεχών της θυγατρικής της T&D είναι άνευ σημασίας, δεδομένου ότι τα πρόσωπα αυτά δεν είχαν τη δυνατότητα, για επιχειρησιακούς λόγους, να εμπλακούν σε ζητήματα που συνδέονται με τη συμπεριφορά της θυγατρικής της T&D στην αγορά των μετασχηματιστών ισχύος και ότι δεν αποδείχτηκε ότι τα πρόσωπα αυτά εμπλέκονταν στις συμπράξεις.

– Επί της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης αποφάσεως

91 Όσον αφορά την αιτιολογία που προέβαλε η Επιτροπή, πρέπει να γίνει δεκτό ότι αιτιολόγησε την επιλογή των αποδεκτών της προσβαλλόμενης αποφάσεως στο σημείο 6 αυτής.

92 Στο σημείο 6.1 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ήτοι στις αιτιολογικές σκέψεις 175 έως 181, η Επιτροπή υπενθύμισε τις γενικές αρχές που διέπουν την επιλογή των αποδεκτών αποφάσεως διαπιστώνουσας παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Στην αιτιολογική σκέψη 177 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δέχτηκε ότι απόκειται στη μητρική εταιρία που κατέχει το 100 % του κεφαλαίου θυγατρικής να παράσχει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την ανατροπή του τεκμηρίου ότι ελέγχει την εμπορική συμπεριφορά αυτής.

93 Στο σημείο 6.2 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στις αιτιολογικές σκέψεις 183 έως 195, η Επιτροπή εφάρμοσε την αρχή αυτή ως προς την προσφεύγουσα. Στις αιτιολογικές σκέψεις 185 έως 188 της προσβαλλόμενης αποφάσεως η Επιτροπή συνόψισε τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα, προτού τα εκτιμήσει στις αιτιολογικές σκέψεις 189 έως 195.

94 Ωστόσο, συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το μεγαλύτερο μέρος της αιτιολογίας της Επιτροπής δεν αφορά τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα προκειμένου να ανατρέψει το κεφαλαιουχικό τεκμήριο, αλλά άλλα επιχειρήματα. Συγκεκριμένα, η αιτιολογία της Επιτροπής που αφορά ειδικά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας προς ανατροπή του κεφαλαιουχικού τεκμηρίου είναι πολύ συνοπτική:

— στην αιτιολογική σκέψη 189 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή περιορίστηκε στη διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα «δεν ε[ίχε] προβάλει επιχειρήματα που να ανατρέπουν το τεκμήριο και να αποδεικνύουν ότι η θυγατρική επιχείρηση ε[ίχε] ενεργήσει ανεξάρτητα»·

— στην αιτιολογική σκέψη 190 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι «[ό]πως είχε αποδειχθεί, τα προβληθέντα από [την προσφεύγουσα] επιχειρήματα προς στήριξη μιας υποτιθέμενης αυτονομίας της θυγατρικής της [δεν ήταν] επαρκή προς τούτο».

95 Εξάλλου, στην αιτιολογική σκέψη 191 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή δέχτηκε ότι ο καταλογισμός της παραβατικής συμπεριφοράς μιας θυγατρικής στη μητρική εταιρία δεν προϋποθέτει την απόδειξη της γνώσεως της παραβάσεως της θυγατρικής από τα διευθυντικά στελέχη της μητρικής εταιρίας.

96 Όσον αφορά την αιτιολογική σκέψη 198 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στην οποία αναφέρθηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι πρόκειται για απλή αναπαραγωγή, από την Επιτροπή, ενός επιχειρήματος της Areva, και συνεπώς δεν αποτελεί στοιχείο της αιτιολογίας της Επιτροπής.

– Εκτίμηση της αιτιολογίας της Επιτροπής

97 Βάσει, αφενός, των επιχειρημάτων που προέβαλε η προσφεύγουσα και, αφετέρου, της αιτιολογίας της Επιτροπής ως προς αυτά πρέπει να εκτιμηθεί αν η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως είναι επαρκής.

98 Καταρχάς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, η αιτιολογία της Επιτροπής ως προς τα οκτώ επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα περιορίζεται στο συμπέρασμα που κατέληξε στα σημεία 189 και 190 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, κατά το οποίο η προσφεύγουσα δεν προέβαλε επιχειρήματα που να ανατρέπουν το κεφαλαιουχικό τεκμήριο και να αποδεικνύουν ότι η θυγατρική της T&D είχε ενεργήσει ανεξάρτητα. Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή περιορίστηκε συνεπώς να αναφέρει το αποτέλεσμα της εξετάσεώς της, χωρίς εντούτοις να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα δεν ήταν ικανά να ανατρέψουν το τεκμήριο της καθοριστικής επιρροής της επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D στην αγορά.

99 Όσον αφορά την αιτιολογική σκέψη 191 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, συνιστά, στην καλύτερη περίπτωση, απάντηση στο επιχείρημα της προσφεύγουσας όπως συνοψίζεται στη σκέψη 89 ανωτέρω, και σε μέρος των επιχειρημάτων όπως συνοψίζονται στη σκέψη 92 ανωτέρω, αλλά δεν απαντά στα λοιπά επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, μολονότι, βεβαίως, το κεφαλαιουχικό τεκμήριο δεν ανατρέπεται από μόνο το γεγονός ότι η μητρική εταιρία δεν γνώριζε τη συμμετοχή της θυγατρικής της στην παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, προϋποθέτει, πάντως, ότι η εν λόγω θυγατρική δεν καθορίζει αυτόνομα τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά ακολουθεί, ουσιαστικά, τις οδηγίες της μητρικής της εταιρίας. Ωστόσο, ακριβώς την τελευταία αυτήν προϋπόθεση αμφισβήτησε με τα λοιπά επιχειρήματά της η προσφεύγουσα, τα οποία έχρηζαν, ως εκ τούτου, απαντήσεως εκ μέρους της Επιτροπής.

100 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως δεν της επέβαλλε να λάβει θέση επί των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας, διότι επρόκειτο για επιχειρήματα προδήλως άσχετα, στερούμενα σημασίας ή σαφώς δευτερεύοντα.

101 Συγκεκριμένα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το σύνολο των μνημονευθέντων στις σκέψεις 83 έως 90 ανωτέρω επιχειρημάτων δεν μπορούν να θεωρηθούν προδήλως άσχετα, στερούμενα σημασίας ή σαφώς δευτερεύοντα υπό το πρίσμα της ανατροπής του τεκμηρίου της καθοριστικής επιρροής της προσφεύγουσας επί της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της T&D.

102 Όπως εκτέθηκε ανωτέρω, το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό και δύναται συνεπώς να ανατραπεί από μητρική εταιρία που προσκομίζει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της συμπεριφέρεται αυτόνομα στην αγορά. Ως εκ τούτου, απόκειται στην Επιτροπή να εκτιμήσει κατά περίπτωση κάθε στοιχείο που προβάλλεται ενώπιον της σχετικό με τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ της μητρικής εταιρίας και της θυγατρικής δυνάμενο να αποδείξει ότι η θυγατρική συμπεριφερόταν αυτόνομα σε σχέση με τη μητρική της εταιρία και ότι οι δύο αυτές εταιρίες δεν αποτελούσαν συνεπώς μία ενιαία οικονομική οντότητα (αποφάσεις της 16ης Ιουνίου 2011, L'Air liquide κατά Επιτροπής, T-185/06, Συλλογή, EU:T:2011:275, σκέψεις 71 έως 75, και Edison κατά Επιτροπής, T-196/06, Συλλογή, EU:T:2011:281, σκέψεις 76 και 77).

103 Εν προκειμένω, ωστόσο, η προσφεύγουσα προέβαλε επιχειρήματα με σκοπό ειδικά να αποδείξει ότι, κατά την περίοδο της συμφωνίας κυρίων, η θυγατρική της συμπεριφερόταν αυτόνομα στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, δεν επικαλέστηκε μόνον το γεγονός ότι το αντικείμενο της περιοριζόταν στην κατοχή και διαχείριση των συμμετοχών, αλλά επίσης τις ιδιαίτερες συνθήκες που χαρακτήριζαν τους δεσμούς της με τη θυγατρική της T&D, όπως η αρχή της επιχειρησιακής αποκεντρώσεως του ομίλου, η αποκλειστική ευθύνη των θυγατρικών για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής και το γεγονός ότι, λόγω της δομής του ομίλου, βρισκόταν σε διαρθρωτική αδυναμία να ελέγξει την εμπορική πολιτική της θυγατρικής της T&D. Συναφώς, η προσφεύγουσα υπέβαλε λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία του ομίλου.

104 Συνεπώς, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως προδήλως άσχετα, στερούμενα σημασίας ή σαφώς δευτερεύοντα όλα τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα.

105 Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορεί να προβάλει βασίμως ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να απαντήσει στα επιχειρήματα της προσφεύγουσας λόγω του γεγονότος ότι το βάρος αποδείξεως βάρυνε την προσφεύγουσα και ότι συνεπώς δεν ήταν υποχρεωμένη να προβεί σε λεπτομερέστερη αιτιολόγηση, καθόσον η προσφεύγουσα δεν είχε προβάλει στοιχεία που να ανατρέπουν το τεκμήριο αυτό.

106 Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση μεταξύ των κανόνων περί βάρους αποδείξεως, αφενός, και της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, αφετέρου. Ως κανόνας περί του βάρους αποδείξεως, το κεφαλαιουχικό τεκμήριο αφορά το ζήτημα ποια γεγονότα πρέπει να αποδείξει η Επιτροπή προκειμένου να τεκμηριώσει ότι μια μητρική εταιρία και μια θυγατρική αποτελούν οικονομική ενότητα και ως εκ τούτου επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Αντιθέτως, η υποχρέωση αιτιολογήσεως, η οποία αποτελεί υποχρέωση τυπικού χαρακτήρα, επιβάλλει η συλλογιστική επί της οποίας η Επιτροπή στηρίζει τα συμπεράσματά της να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο στην προσβαλλόμενη απόφαση ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του (βλ. νομολογία μνημονευθείσα στη σκέψη 29 ανωτέρω). Συνεπώς, ακόμη και αν η Επιτροπή εκτιμά ότι τα προβληθέντα από τη μητρική εταιρία στοιχεία δεν επαρκούν για την ανατροπή του τεκμηρίου της επιρροής της επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της στην αγορά, παραμένει υποχρεωμένη να εκθέσει τους σχετικούς λόγους, στο μέτρο που δεν πρόκειται αποκλειστικά για στοιχεία προδήλως άσχετα ή στερούμενα σημασίας. Συναφώς, το καθήκον της Επιτροπής περί αιτιολογήσεως απορρέει από τον μαχητό χαρακτήρα του επίμαχου τεκμηρίου (αποφάσεις L'Air liquide κατά Επιτροπής, σκέψη 102 ανωτέρω, EU:T:2011:275, σκέψεις 71 έως 75, και Edison κατά Επιτροπής, σκέψη 102 ανωτέρω, EU:T:2011:281, σκέψεις 76 και 77).

107 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εκθέσει, στην προσβαλλόμενη απόφαση, τους λόγους για τους οποίους εκτιμούσε ότι, παρά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας, η αυτονομία της συμπεριφοράς της θυγατρικής της στην αγορά δεν είχε αποδειχθεί.

108 Κατόπιν των προαναφερθέντων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή αθέτησε την επιβαλλομένη από το άρθρο 253 ΕΚ υποχρέωση αιτιολογήσεως, καθόσον δεν εξέθεσε επαρκώς τους λόγους για τους οποίους τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν κρίθηκαν επαρκή για να ανατρέψουν το τεκμήριο της καθοριστικής επιρροής της επί της συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D στην αγορά.

Επί των συνεπειών της παραβάσεως της υποχρεώσεως περί αιτιολογήσεως

109 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, καθόσον, εν προκειμένω, δικαιούταν να διαπιστώσει ότι το κεφαλαιουχικό τεκμήριο δεν είχε ανατραπεί, η παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως δεν πρέπει να επιφέρει την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Κατά τη διάρκεια τη δίκης, εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους, κατά τη γνώμη της, έπρεπε να απορρίψει τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα.

110 Στο πλαίσιο αυτό, πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η αιτιολογία πρέπει, καταρχήν, να ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο ταυτοχρόνως με την απόφαση που τον θίγει. Η έλλειψη αιτιολογίας δεν δύναται να καλυφθεί επειδή ο ενδιαφερόμενος πληροφορείται την αιτιολογία της αποφάσεως κατά τη διάρκεια της δίκης (απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 30 ανωτέρω, EU:C:2005:408, σκέψη 463· απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, González y Díez κατά Επιτροπής, T-25/04, Συλλογή, EU:T:2007:257, σκέψη 220· βλ. νομολογία μνημονευθείσα στη σκέψη 77 ανωτέρω).

111 Κατά συνέπεια, η αιτιολογία που προέβαλε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της δίκης δεν δύναται να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση του ζητήματος της αθετήσεως της υποχρεώσεώς της περί αιτιολογήσεως.

112 Δεύτερον, η Επιτροπή δεν δύναται να επικαλεστεί τη νομολογία, κατά την οποία η πλήρης δικαιοδοσία που έχει το Γενικό Δικαστήριο σχετικά με θέματα προστίμων μπορεί να δικαιολογεί την προσκόμιση και συνεκτίμηση συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων, των οποίων η αυτούσια μνεία στην απόφαση δεν απαιτείται δυνάμει της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως (απόφαση SCA Holding κατά Επιτροπής, σκέψη 62 ανωτέρω, EU:C:2000:633, σκέψεις 54 και 55). Συγκεκριμένα, ο καταλογισμός στην προσφεύγουσα της παραβατικής συμπεριφοράς της θυγατρικής της T&D εγείρει το ζήτημα της υπάρξεως οικονομικής ενότητας μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης και, τελικά, το ζήτημα της συμμετοχής της προσφεύγουσας στη διαπιστωθείσα με την προσβαλλόμενη απόφαση παράβαση. Το ζήτημα αυτό εμπίπτει στον έλεγχο νομιμότητας της εν λόγω αποφάσεως και όχι στην εκτίμηση του πρόσφορου χαρακτήρα του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου. Ωστόσο, μόνον ως προς το τελευταίο αυτό ζήτημα το Γενικό Δικαστήριο έχει πλήρη δικαιοδοσία (απόφαση SCA Holding κατά Επιτροπής, σκέψη 62 ανωτέρω, EU:C:2000:633, σκέψεις 54 και 55).

113 Τρίτον, η Επιτροπή παραπέμπει σε νομολογία κατά την οποία η έλλειψη αιτιολογίας δεν επιφέρει την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, όταν η ακύρωση της αποφάσεως δεν θα μπορούσε να οδηγήσει παρά σε έκδοση νέας αποφάσεως, όμοιας, κατ' ουσίαν, προς την ακυρωθείσα.

114 Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεσθεί βασίμως την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2006, FNCBV κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-217/03 και T-245/03, Συλλογή, EU:T:2006:391, σκέψεις 362 έως 363), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως διαπραχθείσα από αυτήν στο πλαίσιο του καθορισμού των προστίμων που επιβλήθηκαν για τις παραβάσεις του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, αναφέροντας ταυτοχρόνως ότι, στον βαθμό που η λύση στην οποία κατέληξε το θεσμικό αυτό όργανο έπρεπε να επικυρωθεί επί της ουσίας, η παράβαση αυτή δεν συνεπαγόταν ούτε την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως ούτε τροποποίηση του ύψους των προστίμων.

115 Συγκεκριμένα, η τελευταία αυτή εκτίμηση, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά τις χρηματικές ποινές, δεν μπορεί να μεταφερθεί στην υπό κρίση υπόθεση, όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η Επιτροπή έκρινε ότι συντρέχει ευθύνη της προσφεύγουσας για την επίμαχη παράβαση (βλ. σκέψη 112 ανωτέρω· απόφαση Edison κατά Επιτροπής, σκέψη 102 ανωτέρω, EU:T:2011:281, σκέψεις 91 έως 93).

116 Εξάλλου, η Επιτροπή δεν μπορεί να στηριχτεί στη νομολογία κατά την οποία προσφεύγων διάδικος δεν έχει κανένα έννομο συμφέρον για την επίκληση παραβάσεως της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, στην περίπτωση που είναι ήδη βέβαιο ότι, κατόπιν της ακυρώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως, θα εκδοθεί νέα απόφαση, η οποία θα είναι όμοια με την ακυρωθείσα απόφαση [αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1976, Morello κατά Επιτροπής, 9/76, Συλλογή, EU:C:1976:129, σκέψη 11, και της 20ής Μαΐου 1987, Σουνά κατά Επιτροπής, 432/85, Συλλογή, EU:C:1987:236, σκέψη 20· αποφάσεις της 9ης Οκτωβρίου 1992, De Persio κατά Επιτροπής, T-50/91, Συλλογή, EU:T:1992:104, σκέψεις 10 έως 24, και της 3ης Δεκεμβρίου 2003, Audi κατά ΓΕΕΑ (TDI), T-16/02, Συλλογή, EU:T:2003:327, σκέψεις 97 και 98].

117 Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε επαρκώς τους λόγους για τους οποίους τα προβληθέντα από την προσφεύγουσα επιχειρήματα δεν ήταν ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της T&D καθόριζε αυτόνομα τη συμπεριφορά της στην αγορά. Το ζήτημα αυτό πρέπει συνεπώς να εξεταστεί λαμβάνοντας υπόψη κάθε στοιχείο σχετικό με τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ της προσφεύγουσας και της θυγατρικής αυτής T&D. Πρόκειται συνεπώς για περίπλοκη εξέταση, το αποτέλεσμα της οποίας δεν μπορεί να προβλεφθεί. Ελλείψει τέτοιας εξετάσεως, δεν μπορεί να συναχθεί ότι είναι ήδη βέβαιο ότι θα εκδοθεί νέα όμοια απόφαση. Εξάλλου, η παραδοχή ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να αναλύσει τις εξηγήσεις που προέβαλε για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια της δίκης η Επιτροπή θα ερχόταν ευθέως σε αντίθεση με τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 73 έως 75 ανωτέρω.

118 Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, η έλλειψη αιτιολογίας επιφέρει την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

119 Κατά συνέπεια, η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί χωρίς να παρίσταται ανάγκη να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου, του τρίτου σκέλους του δεύτερου λόγου και του τρίτου λόγου.

Επί των δικαστικών εξόδων

120 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Όσον αφορά το αίτημα της προσφεύγουσας για την ακύρωση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, η Επιτροπή ηττήθηκε και η προσφεύγουσα έχει υποβάλει σχετικό αίτημα.

121 Όσον αφορά το αίτημα ακυρώσεως του εγγράφου του υπολόγου της 10ης Δεκεμβρίου 2009, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το Γενικό Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί του αιτήματος ακυρώσεως του εγγράφου του υπολόγου και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα (σκέψη 16 ανωτέρω). Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, σε περίπτωση καταργήσεως της δίκης το Γενικό Δικαστήριο κανονίζει τα δικαστικά έξοδα κατά την κρίση του. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή οφείλει να αναλάβει επίσης τα έξοδα σχετικά με το αίτημα ακυρώσεως του εγγράφου του υπολόγου.

122 Η Επιτροπή πρέπει συνεπώς να καταδικαστεί στο σύνολο των εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Ακυρώνει την απόφαση C(2009) 7601 τελικό της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39.129 — Μετασχηματιστές ισχύος), στο μέτρο που αφορά την Alstom.**

2) **Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

Czúcz Labucka Γρατσίας

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 2014.

(υπογραφές)